

Karpelesz Leopold Családja

Ez a kép Szilveszterkor készült. A lányaink meglátogattak, így a család ismét együtt volt. [Középen van Leopold a feleségével, Bertával, előttük a legnagyobbik lányuk Anna két lányával, Annamáriával és Évával. A kislíú középen a középső lányuk, Éva gyereke. Éva Leopold háta mögött ül, mögötte az első férje. Zsuzsa, a legkisebbik lányunk hátul középen áll, mellette jobbra a volt férje.] A legnagyobbik lányom, Annuska 1951-ben született. Éva, a középső lányom 1953-ban, Zsuzsa 1954-ben. Nem tartottunk semmilyen vallási tradíciót a családban, de mind a három lányom tudta, hogy az édesapja zsidó. Tiszteltünk mindenkit, aki valamiben hitt, de mi magunk vallási hovatartozással nem foglalkoztunk. Nem foglalkoztunk, mondjuk, az első 10 vagy 20 évben [az 1960--1970-es években]. Nem voltak megkeresztelve a lányok. Zsidónak nem lehetett keresztelni, mert probléma lett volna. Akkor még nem is tudtam, hogy amúgy sem lehetett volna, mert az anyjuk nem zsidó. Hagytuk, hogy a gyerekek válasszák meg a nemzetiségüket, meggyőződésük szerint. Nem voltam templomba járó, de ha megkérdezték, vállaltam, hogy nemzetiségem zsidó. De mint vallás, hogy ortodox vagyok vagy neológ, vagy milyen valláshoz tartozom, ez nem volt soha megbeszélve a családban. Nagyon későn kezdtem járni a zsinagógába, körülbelül 1973-ban, 1974-ben. Úgy kezdődött, hogy a középső lányom lasiba ment egyetemre. És hogy tudjon az ottani zsidó kázinban kosztolni -- mert nagyon előnyös áron lehetett kosztolni, és jó koszt volt --, beiratott engemet a marosvásárhelyi zsidó hitközséghez, s onnan adtak igazolást, hogy zsidó eredetű. Addig nem voltam beiratkozva, tehát nem voltam tagja. Nem emlékszem pontosan, de azt hiszem, 1971-1972-ben voltak ezek az évek. Akkor éppen Scheiner Aladár volt az elnök. Nem jártam istentiszteletre, de Hanuka alkalmával elmentem, vagy ha jött vendégségbe valaki, és tartott beszédet a zsinagógában, vagy a főrabbi [lásd: Moses Rosen] jelent meg, akkor elment az egész család. Éva, a középső lányom lasiban fogorvosira járt, az egyetemen főleg román közösségben volt. Ott találkozhatott zsidó kollégákkal, és onnan tudhatott a helyi kázinról. A zsidó kázinban olcsón lehetett kosztolni, tehát a lányomnak érdeke is volt, hogy annak vallja magát. Az ifjúk, akik ott étkeztek a kázinban, beszervezték a lányomat a kórusukba, ahol ivrit énekeket tanultak. Lasiban került kapcsolatba a cionista mozgalommal. 1984-ben ment ki Izraelbe,

Askelonba. Ott a szakmájában dolgozik, van fogorvosi kabinetje [rendelője]. Évának második férje van most. Még az egyetemi évek alatt összeházasodtak az első férjével, akit Tocaciu Dannak hívtak, egy román fiú. Mikor Éva kikerült az egyetemről, az első férje még egyetemista maradt. A lányomat egy Duna menti faluba helyezték. Közben született egy gyerekük, úgy hívják, hogy Tocaciu Mircea Alin. Aztán összebarátkozott egy orvos kollégájával, elvált az első férjétől, és összeházasodtak, attól is van egy gyermeke, Antohe Rudika, és úgy mentek ki Izraelbe. Itt hagyta az első gyereket a férjénél. A második gyereknek utánam adták a nevét, habár a zsidóknál nem szokás, hogy élő emberek után adjanak nevet; de hát ezt ők nem tudták, a vejem sem, talán a lányom sem. Évával tartottuk a kapcsolatot, leveleztünk. Minden levelet megkaptunk, nem volt semmi problémánk, és nem is tartottam tőle, hogy legyen valami.